

Eesti Ornitoloogiaühing

Natura 2000 võrgustiku linnualade linnustiku inventuurid

**Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala (EE0040469) ranniku
haudelinnustiku ning rändel peatuvate veelindude inventuur**

Teostaja: MTÜ Sõrve Linnujaam

Koostaja: Mati Martinson

Projekti rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus

Sääre 2021

Sissejuhatus

Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala valitud linnuliikide inventuuri eesmärgiks oli inventeerida ja kaardistada kõik kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide pesitsusterritooriumid ja rändepeatuskogumid.

Teostatavate tööde lähteülesanne oli järgmine:

1. Teostada Siiksaare-Oessaare lahtede linnualal standardiseeritud metoodika alusel haudelinnustiku (järve-, luha-, ranniku-, laiulinnustiku) ja rändel peatuvate veelindude inventuur.
2. Kanda kõikide kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide leiukohad vastava legendiga varustatult välitöökaardile ja sellelt GIS kihile (n MapInfo) ning EELIS-sse sisestamiseks sobivasse andmevormi.
3. Anda kõikide kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide arvukushinnangud Siiksaare-Oessaare lahtede linnualal. Lisaks punktis 1 nimetatud inventeeritavatele liikidele hinnata linnuala tundva eksperdina oma teadmiste ja varasemate inventuuride baasil ka teiste kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide arvukust linnualal.

Linnustiku seire Siiksaare-Oessaare lahtede linnualal teostati Eesti Ornitoloogiaühingu tellimusel kooskõlas standardiseeritud metoodikaga (Nellis 2012). Seiretöö teostas MTÜ Sõrve Linnujaam.

Välitöödel osalesid Mati Martinson, Ainar Unus, Karl Jakob Toplaan.

Aruande juurde kuuluvad järgmised andmefailid:

- 1) Arvukused_Siiksaare-Oessaare_lahtedeLA2021
- 2) Siiksaare-Oessaare lahtede LA rändeloendus 2021
- 3) Haudelinnustiku_loendused_Siiksaare-Oessaare_lahtedeLA2021 (MapInfo=MI)
- 4) KKOL_Siiksaare-Oessaare_lahtedeLA2021 (MapInfo=MI)
- 5) EELIS_elupaik_Siiksaare-OessaareLA2021 (MapInfo=MI)
- 6) EELIS_rändepeatuspaik_Siiksaare-Oessaare_lahtedeLA2021 (MapInfo=MI)
- 7) EELIS_alamkirjed_Siiksaare-OessaareLA2021 (MapInfo=MI)
- 8) Rändevaatluskohad_Siiksaare-OessaareLA2021 (MapInfo=MI)
- 9) Loendusteeekonnad_Siiksaare-Oessaare_lahtedeLA2021
- 10) Siiksaare-Oessaare lahtede LA laiude vaatluste sisestusfail 2021
- 11) Siiksaare-Oessaare lahtede LA laiude agregeeritud vaatluste sisestusfail 2021
- 12) Siiksaare-Oessaare lahtede LA laiud kokku 2021

Rannikubiotoopide haudelinnustiku loendus

Välitööd

Haudelinnustiku loenduse välitööd teostati ajavahemikus aprill kuni juuni 2021. Pesitsusloendus oli enamasti ühekordne. Osades piirkondades loendusalad kattusid. Kevadiste rändeloenduste aegu märgiti paralleelselt koos rändel peatuvate lindudega üles juba pesitsema asunud linnud (luiged, haned, pardid, sookured, kiivitajad jt.).

Siiksaare, Oessaare, Poka, Põldealuse ja Aenga lahel teostati ühekordne pesitsusloendus paadiga. Samade lahtede rannikud läbiti läbipääsetavates kohtades ka jalgsi. Lisaks toimus jalgsiloendusena haudelindude kaardistamine kogu ülejäänud loendusalal.

Laidevahe merelised laiud loendati paadiga ühekordse loendusena.

Ööloendus paadiga toimus Oessaare ja Poka lahel 10.-11.06. 2021, ööloendus kogu ülejäänud alal toimus nii autoga kui jalgsi 11.-12.06.2021. Siiksaare lahe põhjapoolne osa on madal ja mudane. Pimedas ei oleks seal olnud võimalik paadiga sõita. Isegi päeval on raskusi. Kuid linnutornist sai öölaulikud ära kuulda. Lõunapoolse osa rannikule on kaldalt ligipääs hea ja pimedas paadiga sõitmise vajadus puudus.

Tulemused

Kaardistati kõik kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide territooriumid ja pesade asukohad. Pesitsevate paaride arvukushinnangud ja elupaigad anti kogu Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala kohta.

Pesitsusloenduse kokkuvõte on lisas 1.

Rändel peatuvate veelindude loendus

Välitööd

Loendused teostati kevadel 3 ja sügisel 5 rändeloendust – kevadel kahe ja sügisel kolmenädalaste ajavahemike järel:

1. loendus 06.-07.04.2021
2. loendus 19.-20.04.2021
3. loendus 03.-04.05.2021
4. loendus 03.-04.08.2021
5. loendus 23.-24.08.2021
6. loendus 13.-14.09.2021
7. loendus 04.-05.10.2021
8. loendus 01.-02.11.2021

Tulemused

Rändeloenduse kokkuvõtted on tehtud lahtede ja alade kaupa. Rändeloenduse alad jäevad meresektoritesse Ad17 (loenduspiirkonnad 5 ja 6) ja Ad15 (loenduspiirkonnad 7, 8, 9).

Pesitsusloenduse tulemused on lisas 1, rändeloenduse maksimum-rändekogumid on lisas 2.

Lisa 1. Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala haudelinnustiku loendusandmed ja arvukushinnangud.

PESITSEMINE

Ala nimi: Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala

Inventuuri aasta, teostaja: 2021 MTÜ Sõrve Linnuaam

	Arvukus(paari pesitsemas, va *)			
	Loendus		Hinnang	
Liik	Min	Max	Min	Max
Punakurk-kaur (Gavia stellata)				
Järvekaur (G. arctica)				
Väikepütt (Tachybaptus ruficollis)				
Tuttpütt (Podiceps cristatus)	80	80		
Hallpõsk-pütt (P. griseogena)	2	2	2	2
Sarvikpütt (P. auritus)	22	22	22	25
Kormoran (Phalacrocorax carbo)	74	74	74	100
Hüüp (Botaurus stellaris)	7	7	7	7
Höbehaigur (Egretta alba)				
Hallhaigur (Ardea cinerea)				
Must-toonekurg (Ciconia nigra)				
Valge-toonekurg (C. ciconia)				
Kühmnokk-luik (Cygnus olor)	91	91	91	100
Väikeluik (C. columbianus)				
Laululuik (C. cygnus)	1	1	1	1
Rabahani (Anser fabalis)				
Suur-laukhani (A. albifrons)				
Väike-laukhani (A. erythropus)				
Hallhani (A. anser)	60	60	60	70
Kanada lagle (Branta canadensis)				
Valgepõsk-lagle (B. leucopsis)				
Mustlagle (B. bernicla)				
Punakael-lagle (B. ruficollis)				
Ristpart (Tadorna tadorna)	4	4	4	5
Viupart (Anas penelope)				
Rääkspart (A. strepera)	154	154	154	170
Piilpart (A. crecca)	11	11	11	15
Sinikael-part (A. platyrhynchos)	153	153	153	170
Soopart (A. acuta)				

Rägapart (A. querquedula)	1	1	1	2
Luitsnokk-part (A. clypeata)	6	6	6	10
Punapea-vart (Aythya ferina)	18	18	18	20
Tuttvart (A. fuligula)	91	91	91	100
Merivart (A. marila)				
Hahk (Somateria mollissima)	18	18	18	20
Kirjuhahk (Polysticta stelleri)				
Aul (Clangula hyemalis)				
Mustvaeras (Melanitta nigra)				
Tömmuvaeras (M. fusca)	1	1	1	2
Sõtkas (Bucephala clangula)				
Väikekoskel (Mergus albellus)				
Rohukoskel (M. serrator)	16	16	16	20
Jääkoskel (M. merganser)	11	11	11	15
Herilaseviu (Pernis apivorus)				
Must-harksaba (Milvus migrans)				
Merikotkas (Haliaeetus albicilla)	3	3	3	4
Madukotkas (Circaetus gallicus)				
Roo-loorkull (Circus aeruginosus)	4	4	4	5
Välja-loorkull (C. cyaneus)				
Soo-loorkull (C. pygargus)				
Kanakull (Accipiter gentilis)				
Raudkull (A. nisus)				
Hiireviu (Buteo buteo)				
Karvasjalg-viu (B. lagopus)				
Väike-konnakotkas (Aquila pomarina)				
Suur-konnakotkas (A. clanga)				
Kaljukotkas (A. chrysaetos)				
Kalakotkas (Pandion haliaetus)				
Tuuletallaja (Falco tinnunculus)				
Punajalg-pistrik (F. vespertinus)				
Väikepistrik (F. columbarius)				
Lõopistrik (F. subbuteo)				
Rabapistrik (F. peregrinus)				
Laanepüü (Tetrastes bonasia)				
Rabapüü (Lagopus lagopus)				
Teder (Tetrao tetrix)*				
Metsis (T. urogallus)*				
Nurmkana (Perdix perdix)				

Pöldvutt (Coturnix coturnix)				
Rooruik (Rallus aquaticus)	21	21	21	30
Täpikuik (Porzana porzana)	9	9	9	10
Väikehuik (P. parva)	3	3	3	4
Rukkirääk (Crex crex)				
Tait (Gallinula chloropus)	3	3	3	5
Lauk (Fulica atra)	96	96	96	110
Sookurg (Grus grus)	29	29	29	35
Merisk (Haematopus ostralegus)	20	20	20	22
Naaskelnokk (Recurvirostra avosetta)	1	1	1	1
Väketüll (Charadrius dubius)				
Liivatüll (C. hiaticula)	14	14	14	15
Rüüt (Pluvialis apricaria)				
Plüü (P. squatarola)				
Kiivitaja (Vanellus vanellus)	85	85	85	90
Suurrisla (Calidris canutus)				
Leeterisla (C. alba)				
Väikerisla (C. minuta)				
Värbrisla (C. temminckii)				
Kövernokk-risla (C. ferruginea)				
Meririsla (C. maritima)				
Risla (C. alpina)				
Plütt (C. falcinellus)				
Tutkas (C. pugnax)*				
Mudanupp (Lymnocryptes minimus)				
Rohunepp (Gallinago media)*				
Mustsaba-vigle (Limosa limosa)	1	1	1	1
Vöötsaba-vigle (L. lapponica)				
Väikekoovitaja (Numenius phaeopus)				
Suurkoovitaja (N. arquata)	1	1	1	1
Tumetilder (T. erythropus)				
Punajalg-tilder (T. totanus)	59	59	59	65
Lammitilder (T. stagnatilis)				
Heletilder (T. nebularia)				
Metstilder (Tringa ochropus)				
Mudatilder (T. glareola)				
Vihitaja (Actitis hypoleucos)				
Kivirullija (Arenaria interpres)				
Veetallaja (Phalaropus lobatus)				

Väikekajakas (Hydrocoloeus minutus)	12	12	12	15
Naerukajakas (L. ridibundus)	982	982	982	1000
Kalakajakas (L. canus)	297	297	297	310
Tõmmukajakas (L. fuscus)				
Räusktiir (Sterna caspia)	2	2	2	2
Tutt-tiir (S. sandvicensis)	2	2	2	5
Jõigitiir (S. hirundo)	445	445	445	460
Randtiir (S. paradisaea)	188	188	188	200
Väiketiir (S. albifrons)				
Mustviires (Chlidonias niger)	13	13	13	20
Valgetiib-viires (C. leucopterus)				
Alk (Alca torda)				
Krüüsnel (Cephus grylle)				
Õönetuvi (Columba oenas)				
Kaelus-turteltuvi (Streptopelia decaocto)				
Turteltuvi (S. turtur)				
Kassikakk (Bubo bubo)				
Vöötkakk (Surnia ulula)				
Värbkakk (Glaucidium passerinum)				
Kodukakk (Strix aluco)			1	3
Händkakk (S. uralensis)				
Habekakk (S. nebulosa)				
Sooräts (Asio flammeus)				
Karvasjalg-kakk (Aegolius funereus)				
Öösorr (Caprimulgus europaeus)				
Jäälind (Alcedo atthis)				
Siniraag (Coracias garrulus)				
Vaenukägu (Upupa epops)				
Vääänkael (Jynx torquilla)				
Hallpea-rähn (Picus canus)				
Roherähn (P. viridis)				
Musträhn (Dryocopus martius)				
Tamme-kirjurähn (Dendrocopos medius)				
Valgeselg-kirjurähn (D. leucotos)				
Väike-kirjurähn (D. minor)	2	2	2	5
Laanerähn (Picoides tridactylus)				
Nõmmelõoke(Lullula arborea)				
Kaldapääsuke (Riparia riparia)				
Nõmmekiur (Anthus campestris)				

Randkiur (A. petrosus)				
Hänilane (Motacilla flava)				
Kuldhänilane (Motacilla citreola)				
Jõgivästrik (Motacilla cinerea)				
Vesipapp (Cinclus cinclus)				
Sinirind (Luscinia svecica)				
Hoburästas (Turdus viscivorus)				
Rästas-roolind (Acrocephalus arundinaceus)	53	53	53	60
Väike-käosulane (Iduna caligata)				
Vööt-põosalind (Sylvia nisoria)	5	5	5	10
Nõlva-lehelind (Phylloscopus trochiloides)				
Väike-kärbsenäpp (Ficedula parva)	4	4	4	6
Kaelus-kärbsenäpp (F. albicollis)				
Roohabekas (Panurus biarmicus)	1	1	1	3
Kukkurtihane (Remiz pendulinus)				
Punaselg-õjiga (Lanius collurio)			1	5
Hallõjiga (L. excubitor)				
Koldvint (Serinus serinus)				
Männi-käbilind (Loxia pytyopsittacus)				
Põldtsiitsitaja (Emberiza hortulana)				

Lisa 2. Liikide rände maksimumid Siiksaare-Oessaare lahtede linnualal 2021. Aastal

RÄNNE

Ala nimi: Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala

Inventuuri aasta, teostaja: 2021 MTÜ Sõrve Linnujaam

	Loendus
Liik	Max
Punakurk-kaur (Gavia stellata)	
Järvekaur (G. arctica)	
Väikepütt (Tachybaptus ruficollis)	
Tuttpütt (Podiceps cristatus)	381
Hallpõsk-pütt (P. griseogena)	10
Sarvikpütt (P. auritus)	10
Kormoran (Phalacrocorax carbo)	1366
Hüüp (Botaurus stellaris)	3
Hõbehaigur (Egretta alba)	43
Hallhaigur (Ardea cinerea)	50

Must-toonekurg (Ciconia nigra)	
Valge-toonekurg (C. ciconia)	
Kühmnokk-luik (Cygnus olor)	304
Väikeluik (C. columbianus)	
Laululuik (C. cygnus)	32
Rabahani (Anser fabalis)	19
Suur-laukhani (A. albifrons)	620
Väike-laukhani (A. erythropus)	
Hallhani (A. anser)	2739
Kanada lagle (Branta canadensis)	
Valgepõsk-lagle (B. leucopsis)	7281
Mustlagle (B. bernicla)	
Punakael-lagle (B. ruficollis)	
Ristpart (Tadorna tadorna)	13
Viupart (Anas penelope)	847
Rääkspart (A. strepera)	474
Piilpart (A. crecca)	282
Sinikael-part (A. platyrhynchos)	538
Soopart (A. acuta)	1
Rägapart (A. querquedula)	2
Luitsnokk-part (A. clypeata)	27
Punapea-vart (Aythya ferina)	32
Tuttvart (A. fuligula)	1060
Merivart (A. marila)	1
Hahk (Somateria mollissima)	3
Kirjuhahk (Polysticta stelleri)	
Aul (Clangula hyemalis)	660
Mustvaeras (Melanitta nigra)	15
Tömmuvaeras (M. fusca)	170
Sõtkas (Bucephala clangula)	3790
Väikekoskel (Mergus albellus)	69
Rohukoskel (M. serrator)	466
Jääkoskel (M. merganser)	224
Herilaseviu (Pernis apivorus)	
Must-harksaba (Milvus migrans)	
Merikotkas (Haliaeetus albicilla)	7
Madukotkas (Circaetus gallicus)	
Roo-loorkull (Circus aeruginosus)	2
Välja-loorkull (C. cyaneus)	
Soo-loorkull (C. pygargus)	
Kanakull (Accipiter gentilis)	
Raudkull (A. nisus)	2
Hiireviu (Buteo buteo)	

Karvasjalg-viu (B. lagopus)	
Väike-konnakotkas (Aquila pomarina)	
Suur-konnakotkas (A. clanga)	
Kaljukotkas (A. chrysaetos)	
Kalakotkas (Pandion haliaetus)	1
Tuuletallaja (Falco tinnunculus)	1
Punajalg-pistrik (F. vespertinus)	
Väikepistrik (F. columbarius)	
Lõopistrik (F. subbuteo)	
Rabapistrik (F. peregrinus)	
Laanepüü (Tetrastes bonasia)	
Rabapüü (Lagopus lagopus)	
Teder (Tetrao tetrix)*	
Metsis (T. urogallus)*	
Nurmkana (Perdix perdix)	
Põldvutt (Coturnix coturnix)	
Rooruik (Rallus aquaticus)	1
Täpikhuik (Porzana porzana)	
Väikehuik (P. parva)	
Rukkirääk (Crex crex)	
Tait (Gallinula chloropus)	
Lauk (Fulica atra)	785
Sookurg (Grus grus)	703
Merisk (Haematopus ostralegus)	17
Naaskelnokk (Recurvirostra avosetta)	3
Väketüll (Charadrius dubius)	
Liivatüll (C. hiaticula)	12
Rüüt (Pluvialis apricaria)	123
Plüü (P. squatarola)	18
Kiivitaja (Vanellus vanellus)	425
Suurrüdi (Calidris canutus)	
Leeterüdi (C. alba)	
Väikerrüdi (C. minuta)	
Värbrüdi (C. temminckii)	
Kövernokk-rüdi (C. ferruginea)	
Merirüdi (C. maritima)	
Tundrarüdi (C. alpina)	32
Plütt (C. falcinellus)	
Tutkas (C. pugnax)*	2
Mudanepp (Lymnocryptes minimus)	
Rohunepp (Gallinago media)*	
Mustsaba-vigle (Limosa limosa)	2
Vöötsaba-vigle (L. lapponica)	15

Väikekoovitaja (Numenius phaeopus)	4
Suurkoovitaja (N. arquata)	3
Tumetilder (T. erythropus)	1
Punajalg-tilder (T. totanus)	14
Lammitilder (T. stagnatilis)	
Heletilder (T. nebularia)	20
Metstilder (Tringa ochropus)	11
Mudatilder (T. glareola)	29
Vihitaja (Actitis hypoleucos)	1
Kivirullija (Arenaria interpres)	2
Veetallaja (Phalaropus lobatus)	
Väikekajakas (Hydrocoloeus minutus)	57
Naerukajakas (L. ridibundus)	547
Kalakajakas (L. canus)	300
Tömmukajakas (L. fuscus)	
Räusktiir (Sterna caspia)	16
Tutt-tiir (S. sandvicensis)	280
Jögitii (S. hirundo)	137
Randtiir (S. paradisaea)	11
Väketiir (S. albifrons)	3
Mustviires (Chlidonias niger)	
Valgetiib-viires (C. leucopterus)	
Alk (Alca torda)	
Krüüs (Cephus grylle)	
Õonetuvi (Columba oenas)	
Kaelus-turteltuvi (Streptopelia decaocto)	
Turteltuvi (S. turtur)	
Kassikakk (Bubo bubo)	
Vöötkakk (Surnia ulula)	
Värbkakk (Glaucidium passerinum)	
Kodukakk (Strix aluco)	
Händkakk (S. uralensis)	
Habekakk (S. nebulosa)	
Sooräts (Asio flammeus)	
Karvasjalg-kakk (Aegolius funereus)	
Öösorr (Caprimulgus europaeus)	
Jälind (Alcedo atthis)	1
Simiraag (Coracias garrulus)	
Vaenukägu (Upupa epops)	
Väänsael (Jynx torquilla)	
Hallpea-rähn (Picus canus)	
Roherähn (P. viridis)	
Musträhn (Dryocopus martius)	

Tamme-kirjurähn (Dendrocopos medius)	
Valgeselg-kirjurähn (D. leucotos)	
Väike-kirjurähn (D. minor)	
Laanerähn (Picoides tridactylus)	
Nõmmelöoke(Lullula arborea)	
Kaldapääsuuke (Riparia riparia)	
Nõmmekiur (Anthus campestris)	
Randkiur (A. petrosus)	
Hänilane (Motacilla flava)	
Kuldhänilane (Motacilla citreola)	
Jõgivästrik (Motacilla cinerea)	
Vesipapp (Cinclus cinclus)	
Sinirind (Luscinia svecica)	
Hoburästas (Turdus viscivorus)	
Rästas-roolind (Acrocephalus arundinaceus)	
Väike-käosulane (Iduna caligata)	
Vööt-põosalind (Sylvia nisoria)	
Nõlva-lehelind (Phylloscopus trochiloides)	
Väike-kärbsenäpp (Ficedula parva)	
Kaelus-kärbsenäpp (F. albicollis)	
Roohabekas (Panurus biarmicus)	
Kukkurtihane (Remiz pendulinus)	
Punaselg-õgija (Lanius collurio)	
Hallõgija (L. excubitor)	
Koldvint (Serinus serinus)	
Männi-käbilind (Loxia pytyopsittacus)	
Põldtsiitsitaja (Emberiza hortulana)	

Lisa 3. Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala rändeloenduse sektorid ja vaatluskohad.

